

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

42812

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 01.04.2026

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Türkiye'de tarımsal üretimin sürdürülebilirliği, yüksek girdi maliyetleri, iklim krizi ve derinleşen bir borç sarmalı nedeniyle tarihinin en kritik kırılma noktasındadır. 23 Mart 2026 tarihli güncel verilere göre; son dört yılda (2022 – 2025) toplamda 74.792 tarımsal abonenin elektriği biriken borçları nedeniyle kesilmiştir. 2024 yılında 21.106 ile zirve yapan bu kesinti sayıları, çiftçinin sadece "faturasını ödeyememesi" değil, üretim araçlarından ve toprağından koparılma noktasına geldiğinin somut bir vesikasıdır.

Tarımsal üretimde enerjiye erişim, sadece bir ticari hizmet alımı değil, Anayasa'nın 45. ve 166. maddeleri uyarınca devletin güvence altına alması gereken "gıda arz güvenliği" ve "toplumsal refah" meselesidir. Modern tarımın bel kemiği olan sulama sistemleri, elektrikli pompalar vasıtasıyla çalışmaktadır. Bir çiftçinin şalterinin indirilmesi, o tarlanın susuzluğa mahkûm edilmesi, ürünün tarlada kuruması ve milli servetin geri dönüşü imkânsız şekilde yok olması demektir.

Borç nedeniyle elektriği kesilen 75 bin abonenin üretimden çekilmesi, sadece kırsal bir sorun değildir. Bu durum, şehirdeki tüketicinin tenceresine giren gıdanın azalması, gıda enflasyonunun kontrol edilemez boyuta ulaşması ve Türkiye'nin temel tarım ürünlerinde dışa bağımlılığının artması anlamına gelmektedir. Mevcut tarife yapısının "maliyet bazlı" olduğu savunması, tarımın "stratejik bir sektör" olduğu gerçeğiyle çelişmektedir. Sanayi veya ticarethane tarifeleriyle aynı kategoride değerlendirilen çiftçi, bu haksız rekabet altında mülksüzleşmektedir.

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Sonuç olarak; 75 bin çiftçinin karanlıkta kalması, Türkiye'nin gelecekteki gıda güvenliğinin karartılmasıdır. Bu gerekçe ile enerji şirketlerinin kâr hırsı ile gıda güvenliği arasındaki dengeyi kuracak, çiftçiyi koruyacak ve üretimin devamlılığını sağlayacak radikal yasal düzenlemelerin yapılması hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2022 – 2025 yılları arasında borcu nedeniyle elektriği kesilen 74.792 tarımsal abonenin üretim yaptığı toplam tarım arazisi miktarı ne kadardır? Bu arazilerde sulama yapılamaması nedeniyle son 4 yılda yaşanan bitkisel üretim (buğday, mısır, pamuk vb.) kaybının tonaj ve ekonomik değeri nedir?
2. Elektrik borçları nedeniyle üretim araçlarına (traktör, ekipman) ve arazilerine haciz gelen çiftçi sayısı nedir?
3. 2024 yılında kesinti sayısının 21.106 ile rekor kırmasının, 2025 – 2026 dönemi gıda fiyatları (gıda enflasyonu) üzerindeki etkisi ne kadardır? 75 bin üreticinin devre dışı kalmasının, Türkiye'nin temel tarım ürünlerinde ithalat bağımlılığını ne oranda artırdığı hesaplanmış mıdır?
4. Bakanlığınızca ödenen tarımsal desteklemelerin ne kadarlık bir kısmı doğrudan elektrik dağıtım şirketlerinin hesaplarına (borç mahsubu) aktarılmaktadır? Çiftçinin eline geçmeden enerji şirketlerine giden bu destekleme modelinin, üreticiyi "şirketlerin borçlusu" konumuna getirmesine karşı yeni bir ödeme modeli geliştirilecek midir?
5. Borç nedeniyle elektriği kesilen çiftçinin sulama yapamaması sonucu tarlasındaki ürünün kuruması, TARSİM kapsamında "risk" kategorisine alınacak mıdır? Eğer alınmayacaksa, Bakanlığınız bu mağduriyeti "mücbir sebep" olarak değerlendirip telafi edici bir destek sunacak mıdır?
6. Elektriği kesilen 75 bin abonenin bulunduğu bölgelerde çiftçiyi dağıtım şirketlerine bağımlılıktan kurtaracak "Bireysel veya Kooperatif Odaklı Tarımsal GES" projelerine yönelik %100 hibe desteği verilmesi gündeminizde midir?